

OPS AT

Offentlig-Privat Samarbeid
Anti-hvitvasking – og terrorfinansiering

Årsrapport 2024

FRA OPS AT TIL OPS ØK

Offentlig privat samarbeid – anti-hvitvasking og -terrorfinansiering (OPS AT) ble etablert i august 2021, og har siden 2023 vært en del av Finans Norges satsningsområde Digital Robusthet.

Styringsgruppen i OPS AT gjennomførte første halvår 2024 en strategiprosess, hvor det ble besluttet å utvide mandatet til økonomisk kriminalitet. Navneendring til «Offentlig privat samarbeid – økonomisk kriminalitet» trer i kraft fra januar 2025.

OPS
AT

OFFENTLIG PRIVAT SAMARBEID
ØKONOMISK KRIMINALITET

OPS AT sitt formål

OPS AT er et samarbeid hvor representanter fra bank, forsikring og offentlig sektor jobber i fellesskap for å forhindre økonomisk kriminalitet.

Formålet med OPS AT er å øke samhandling, kommunikasjon og utveksling av informasjon på tvers av finansnæringen og offentlig sektor. Det er også et mål å heve kompetansenivået innen økonomisk kriminalitet hos rapporteringspliktige og offentlige myndigheter, herunder primærlovbrudd og tilknyttede fagområder.

Administrasjonen

Fra mars 2024 besto administrasjonen av tre årsverk.

Cathrine Fjeld Ytreberg
Prosjektleder

Vicki Aasprong Jensen
Leder OPS AT

Sandiya Selvanathan
AML Fagspesialist

Deltakere 2024

Seks offentlige aktører deltar fast i samarbeidet - Økokrim, Skatteetaten, PST, NAV, Tolletaten og Finanstilsynet (sistnevnte som observatør i styringsgruppen). Tolletaten kom inn som ny offentlig aktør i 2024, og deltar i ulike fora. Det samarbeides i tillegg med offentlige aktører som Kripes, Oslo Politidistrikt og Brønnøysundregistrene m.fl. når det er relevant.

De private deltakerne fordeler seg på rapporteringspliktige foretak innen bank og forsikring som er medlem i Finans Norge.

OPS AT mottar løpende forespørslar om deltakelse fra rapporteringspliktige foretak og andre som ser verdien av å delta.

ØKOKRIM

Skatteetaten

TOLLETATEN

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

SPAREBANKEN SØR

Nordea

Danske Bank

Storebrand

Finans Norge

Handelsbanken

Tryg

DNB

Lea | bank

**Fana
Sparebank**

eika.

ALP

Fremtind

banknorwegian

SparebankenVest

Gjensidige

SpareBank 1

Møteplasser

I 2024 har OPS AT hatt **fire faste møteplasser** med ulike formål og oppgaver.

På slutten av året ble det opprettet en **midlertidig arbeidsgruppe innenfor bedrageri**. Denne består av aktører fra bank, forsikring og det offentlige.

Kjernegruppen

Kjernegruppen består av representanter fra bank, forsikring og de offentlige myndighetene NAV, Skatteetaten, Økokrim og Tolletaten. Strategiarbeidet i OPS AT medførte en reduksjon av den opprinnelige kjernegruppen, og deltakerne fra bank og forsikring ble besluttet av de respektive bransjestyrene i Finans Norge.

Kjernegruppens oppgave er å identifisere trender og trusler, vurdere og prioritere tiltak som kan styrke arbeidet mot økonomisk kriminalitet gjennom å initiere prosjekter og arbeidsgrupper. De er også et forberedende organ for styringsgruppen.

Tolletaten er ny deltaker i OPS AT kjernegruppe fra 2024.

Styringsgruppen

Styringsgruppen er OPS AT sitt øverste styrende organ. Gruppen består av representanter fra bank, forsikring, Finans Norge og de offentlige aktørene Økokrim, Skatteetaten, PST og Finanstilsynet (observatør).

Styringsgruppen et viktig ledd for veiledning og rådgivning for administrasjonen.

PST er ny deltaker i OPS AT Styringsgruppe fra 2024.

Arbeidsgruppe trender og trusler

Består av aktører fra både bank, forsikring og det offentlige. Det er 17 faste deltakere som ser på trender og sårbarheter innen økonomisk kriminalitet.

Arbeidsgruppe forsikring

Består av deltakere fra forsikrings-selskaper og offentlige aktører. Gruppen har 15 faste deltakere, som jobber med felles problemstillinger knyttet til forsikring, skatt og trygd.

Prosjekter 2024

Kontantprosjektet

Våren 2023 ble det innført restriksjon ved mottak av norske kontanter fra utlandet. Prosjektet ønsket å avdekke om dette medførte endringer i betalingsflyten.

Del I

Prosjektdeltakerne utførte analyser internt etter bestilling fra Økokrim og Kripos, og delte overordnet grafer basert på analysene. Øvelsen satte i gang verdifull diskusjon, og behovet for en mer detaljert gjennomgang ble identifisert.

Del II

Uttrekk ble sendt direkte til Økokrim, som presenterte analyser basert på aggregert informasjon. Endringer i adferdsmønsteret ble detektert.

Næringsprosjektet i forsikring

- I samarbeid med Fagutvalg Kriminalitet Forsikring startet OPS AT i «Arbeidsgruppe forsikring» et prosjekt høsten 2024
- Prosjektet ønsket å se nærmere på organisert økonomisk kriminalitet i bruktbilbransjen og bilpleien
- Overordnet mål var økt innsikt og mer treffsikkerhet hva gjelder avdekking av hvitvasking i dette segmentet
- Prosjektet avsluttes første kvartal i 2025 og rapporten publiseres på OPS AT Samhandlingsplattform

Terrorfinansieringsprosjekt

Prosjektet kom i stand etter konkrete ønsker fra kjernegruppen og arbeidsgruppene ettersom dette er et fagfelt med mindre erfaringsgrunnlag sammenlignet med hvitvasking. Kravet til rapporteringspliktige banker og forsikringsselskaper er det samme for terrorfinansiering som det er for hvitvasking når det kommer til risikokartlegging og iverksatte tiltak. Prosjektet tok for seg følgende fem arbeidsstrømmer:

- Deling av erfaring fra utlandet
- Utrede muligheten for samarbeid med akademia
- Erfaringsdeling mellom offentlig og privat
- Kartlegging av aktører som kan være involvert i terrorfinansiering
- Case study «Skurk for en dag»

Prosjektrapporten ligger tilgjengelig på OPS AT Samhandlingsplattform

Initiativ og prosjekter 2025

Flere initiativ fortsetter inn i 2025, og flere igangsettes på nyåret.

Ny kjernegruppe starter året med en workshop for å operasjonalisere sitt mandat og det viktige arbeidet gruppen skal gjøre for OPS ØK.

Bedrageri

Utvidelsen av OPS ØK sitt mandat til økonomisk kriminalitet, vil i første omgang innebære en utvidelse til bedrageri og svindel.

Det er etablert en midlertidig arbeidsgruppe som skal komme med forslag til innretning på OPS ØK sitt arbeid med bedrageri.

Arbeidsgruppen består av deltakere fra bank, forsikring og Økokrim, Oslo politidistrikt, Skatteetaten, NAV, Brønnøysundregistrene, Finans Norge og Finans Norge Forsikringsdrift.

Det er besluttet at arbeidet i OPS ØK skal omhandle bedrageri med det offentlige i fokus. Flere arbeidsstrømmer er identifisert, og det er et mål å igangsette et pilotprosjekt.

Profesjonelle tilretteleggere

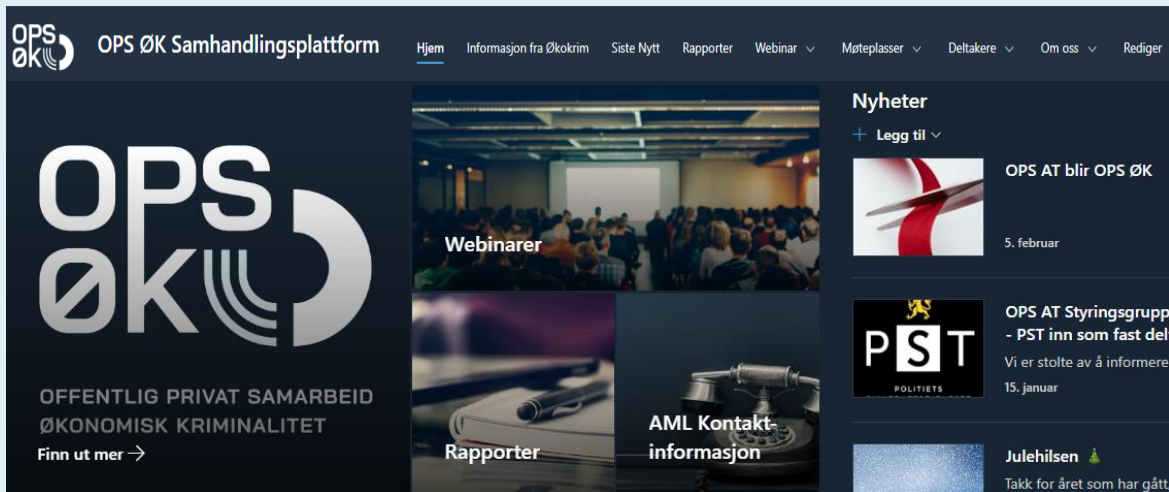
Ifølge Europol blir profesjonelle tilretteleggere benyttet av 60 kriminelle nettverk som opererer i EU. Eksempler på slike tilretteleggere er regnskapsførere, revisorer, advokater, eiendomsめglere m.fl.

OPS ØK sin arbeidsgruppe Trender og Trusler tar for seg «profesjonelle tilretteleggere» som tema for neste prosjekt, og i første omgang med fokus på regnskapsførere.

Prosjektgruppen består ved årsskiftet av deltakere fra bank, forsikring, Skatteetaten og Økokrim, og man ser verdien av å involvere flere aktører til å bidra inn.

Kontantprosjektet del III

Del III tar for seg bedriftssegmentet. Økokrim samler inn uttrekk for å kartlegge hvilke bransjer som har hatt økning i kontantinnskudd. Informasjon som vil være nyttig i indikatorlister, trusselvurderinger og andre strategiske produkter for politiet.

OPS ØK Samhandlingsplattform

Informasjon- og kommunikasjonskanal administrert av OPS ØK

Informasjon om OPS ØK sin operative drift og aktiviteter som gjennomføres

Kontaktinformasjon til AML-avdelinger i rapporteringspliktige foretak i søkbart format

Plattformen er tilgjengelig for Finans Norge sine medlemmer og de offentlige aktørene tilknyttet OPS ØK

Informasjon fra Økokrim

Økokrim publiserer særlig sensitiv informasjon fra Økokrim på en egen del av plattformen. Denne informasjonen vil ikke være tilgjengelig i åpne kanaler. Økokrim jobber med å utvide delingen til også å gjelde informasjon fra andre Særorgan og politidistrikt.

Eksempel på informasjon som publiseres:

- Indikatorlister
- Temarapporter
- Varsling om aktuelle hendelser
- Sårbarheter

Ønsker din organisasjon tilgang?
Hvitvaskingsansvarlig kan kontakte oss via e-post: opsok@finansnorge.no

Ønsker du tilgang?

Send en e-post til opsok@finansnorge.no

Informasjonsutveksling

Samhandlingsplattformen er et nyttig hjelpemiddel for å oppfylle OPS ØK sitt formål med å øke kommunikasjon og utveksling av informasjon på tvers.

Det oppfordres med dette til at også de andre aktørene i samarbeidet deler informasjon og rapporter på plattformen.

Avsluttende ord

2024 har vært et innholdsrikt år på alle måter, og utvidelse har vært et gjennomgangstema. Både i form av ansatte i OPS ØK-administrasjonen, utvidelse til nye offentlige aktører i samarbeidet, og ikke minst i form av utvidelsen av mandatet til økonomisk kriminalitet.

Det er svært hyggelig å se at dette er samarbeidet som både offentlige og private aktører ser som verdifullt å bruke sin kunnskap og energi på. Gjennom året har vi knyttet til oss flere nye samarbeidspartnere, og vi mottar stadig forespørsler fra nye aktører. Det er stor interesse for OPS ØK og vi har blant annet deltatt på Hvitvaskingskonferansen og NØF frokostseminar for å informere om vårt arbeid. Vi har også hatt møter med søster organisasjonene våre i Sverige og Danmark, noe som har gitt inspirasjon til videre utvikling av vårt arbeid.

Vi gleder oss til 2025 og ser frem til å fortsette det viktige samarbeidet under en enda større paraply!

*Vicki Aasprong Jensen,
Leder OPS ØK*

2024 var årets som gav oss den danske TV-dokumentaren Den sorte svane som ble en skikkelig wake up call også i Norge.

Regjeringen gav oss Stortingsmelding nr. 15 datert 22. mars 2024 "Felles verdier - Felles ansvar» – med 47 viktige tiltak for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Finanstilsynet og Datatilsynet åpnet sin felles regulatoriske sandkasse og har nå ved inngangen til 2025 antatt alle 5 søknader med formål å utforske handlingsrommet for informasjonsdeling på tvers av offentlige og private aktører.

Dette gir oss i OPS ØK samarbeidet troen på at vi i fellesskap virkelig jobber sammen mot de kriminelle. Dette er avgjørende for kundenes tilliten til finansbransjen og så gard innbyggernes samlede tillit til vårt samfunn.

*Tom Høiberg
Leder av styringsgruppen i OPS ØK*

